

Okresný úrad Bratislava

Odbor starostlivosti o životné prostredie

Oddelenie ochrany prírody a vybraných
zložiek životného prostredia

Tomášikova 46

832 05 Bratislava

Bratislava 7.9.2023

Vec: Polyfunkčný súbor Hraničná ulica, Bratislava Ružinov - doplňujúce informácie

Na základe Vašej výzvy listom č. OU-BA-OSZP3-2023/278950-014 z dňa 08.08. 2023, Vám zasielame doplňujúce informácie v zmysle §29 ods. 10 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie k navrhovanej činnosti „Polyfunkčný súbor Hraničná ulica, Bratislava Ružinov“.

Č.	Obsah stanoviska	Doplňujúca informácia navrhovateľa
Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Sekcia stratégie dopravy List č.19467/2023/SSD/53318, zo dňa 07.06.2023		
1	- predmetný zámer navrhovanej činnosti spracovať v súlade s nadradenou, aktuálne platnou dokumentáciou ÚPN-M Bratislava (najmä z hľadiska funkčného využitia územia a záväzných regulatívov určených pre jednotlivé plochy);	Riešenia predkladané na následné povoľovacie konania budú rešpektovať podmienky územnoplánovacích dokumentácií. Hlavné mesto SR Bratislavy vydalo dňa 17.05.2023 k stavbe „POLYFUNKČNÝ SÚBOR Hraničná ulica, Bratislava - Ružinov, k. ú. Nivy, Bratislava“ súhlasné záväzné stanovisko hlavného mesta SR Bratislavy k investičnej činnosti č. MAGS OUI 39940/2023-117071
2	- všetky dopravné parametre (napr. dopravné pripojenia, statickú dopravu, cyklistické komunikácie, atď.) je potrebné navrhnuť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi;	Riešenia v dokumentáciách predkladaných na následné povoľovacie konania budú rešpektovať všetky legislatívne podmienky vychádzajúce zo zákonov, vyhlášok, technických noriem a predpisov.
3	- upozorňuje, že územie riešené v urbanistickej štúdii sa nachádza v ochranných pásmach (OP) Letiska M. R. Štefánika Bratislava (ďalej len „letisko“), určených Štátnou leteckou inšpekciou Rozhodnutím zn. 1-66/81 zo dňa 3. júla 1981 v spojení s rozhodnutím Dopravného úradu č. 3755/2014/ROP-022-OP/36087 zo dňa 10. decembra 2014 o zmene OP letiska, vzhľadom na uvedené žiada navrhovanú činnosť prerokovať aj s Dopravným úradom;	Riešenia predkladané na následné povoľovacie konania budú rešpektovať podmienky určené dopravným úradom.

4	- OP žiadame do predmetnej urbanistickej štúdie zapracovať do textovej aj výkresovej časti podľa podkladov od Dopravného úradu. OP majú byť zapracované do výkresu takej mierky, aby boli prehľadné a zrozumiteľné;	Navrhovateľ berie na vedomie. Ochranné pásma budú zapracované do textovej aj výkresovej časti podkladov v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.
5	- postupovať podľa ustanovení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);	Riešenia v dokumentáciách predkladaných na následné povoľovacie konania budú rešpektovať všetky legislatívne podmienky vychádzajúce zo zákonov, vyhlášok, technických noriem a predpisov.
6	- dopravné pripojenia na cestnú sieť riešiť na základe dopravno-inžinierskych podkladov, výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných ciest a ich následným pripojením na existujúce miesta cesty a následne na nadradenú cestnú sieť (z hľadiska stavebnej kategórie) v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi bez nutnosti udeľovania súhlasu na technické riešenie odlišné od STN a technických predpisov pre pozemné komunikácie;	Navrhovateľ berie na vedomie. Pre účely povoľovacieho konania ďalšieho stupňa budú predložené dopravno-inžinierske podklady v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi pre pozemné komunikácie a všetky príslušné stanoviská dotknutých orgánov.
7	upozorňuje, že v dopravno-kapacitnom posúdení je potrebné mať zapracovaný aj výhľadový stav na nasledujúcich 20 rokov od uvedenia stavby/ieb do prevádzky. Dôležitým aspektom je, aby opatrenia z dopravno-kapacitného posúdenia boli v prípade potreby zrealizované, tak by bola zabezpečená plynulosť cestnej premávky. K spracovanému dopravno-kapacitnému posúdeniu žiada zabezpečiť metodické posúdenie a usmernenie zo Slovenskej správy ciest;	Dopravno-kapacitné posúdenie je spracované podľa požiadavky. Pre účely povoľovacieho konania ďalšieho stupňa budú predložené dopravno-inžinierske podklady v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi pre pozemné komunikácie a všetky príslušné stanoviská dotknutých orgánov
8	- vzhľadom na deklarovaný zámer rozšírenia rozvojového územia investičnej výstavby smerom na západ (bližšie k centru mesta, resp. k Bajkalskej ul.) i vysporiadanie majetkovo-právnych vzťahov v dotknutej lokalite je potrebné posúdiť a zohľadniť možnosti napojenia a rozvoja dopravnej infraštruktúry nielen prostredníctvom Hraničnej ul. a ul. Mlynské nivy, ale perspektívne tiež	Požiadavka bude predmetom riešenia budúcej štúdie zástavby územia.

	prostredníctvom Tučkovej ul. s napojením na Gagarinovu ul. (dopravná alternatíva, nevyužívajúca svetelnú križovatku Hraničná/Mierová/Gagarinova, ktorá je na hrane svojej kapacity a udržateľnosti dopravnej obsluhy spádového územia);	
9	- je potrebné riešiť posudzované územie s ohľadom na jeho budúce bezproblémové dopravné a technické napojenie;	Rozsah predmetného návrhu spĺňa dopravné a technické napojenie, pre ďalší stupeň povoľovacieho konania budú obstarané stanoviská dotknutých orgánov.
10	- odporúča vytvárať územnotechnické podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť nabíjajúcich staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily;	Navrhovateľ berie na vedomie.
11	- odporúča riešiť obsluhu územia aj verejnou osobnou dopravou s vyznačenými izochrónami dostupnosti zastávok;	Navrhovateľ berie na vedomie.
12	zastavovanie autobusov odporúča riešiť mimo jazdných pruhov cestnej infraštruktúry, v zmysle aktuálne platnej STN 73 6425. Zastávku odporúča vybaviť čakacím priestorom s prístreškom pre cestujúcich s bezbariérovou úpravou a prvkami pre imobilných a nevidiacich;	Zástavka MHD nie je predmetom riešenia.
13	postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR schválenou uznesením vlády SR č. 223/2013;	Navrhovateľ berie na vedomie. Riešenia predkladané na následné povoľovacie konania budú rešpektovať podmienky platnej legislatívy.
14	pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov. V súvislosti s organizáciou pešej dopravy žiada zabezpečiť jej bezpečný prístup k najbližším zastávkam MHD;	Navrhovateľ berie na vedomie. Riešenia predkladané na následné povoľovacie konania budú rešpektovať podmienky platnej legislatívy.
15	pri navrhovaní a úpravách chodníkov, ciest pre chodcov, nadchodov, podchodov, schodísk, parkovísk, odstavných plôch, nástupíšť a priechodov pre chodcov žiada rešpektovať požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, uvedené vo vyhláške č. 532/2002 Z. z.;	Navrhovateľ berie na vedomie.
16	v blízkosti pozemných komunikácií je nevyhnutné dodržať ochranné pásma pred negatívnymi účinkami dopravy podľa vyhlášky Ministerstva	Navrhovateľ berie na vedomie.

	zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov.	
17	MD SR požaduje rešpektovať stanovisko Okresného úradu Bratislava - Odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií. V nadväznosti na vyššie uvedené poznámky k ochrannej zóne Letiska M. R. Štefánika Vás touto cestou vyzývame k podaniu žiadosti o stanovisko Dopravného úradu Slovenskej republiky, ako aj k podaniu žiadosti o stanovisko Slovenskej správy ciest k vypracovanému dopravno-kapacitnému posúdeniu.	Navrhovateľ berie na vedomie. V ďalšom stupni povoľovacieho procesu budú obstarané stanoviská príslušných orgánov.
18	MD SR súhlasí s ukončením procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie navrhovaného zámeru podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to s podmienkou rešpektovania a dodržania uvedených požiadaviek.	Navrhovateľ v zámere predložil všetky jemu dostupné informácie v reálnom čase a hodnotenia predpokladaných vplyvov na životné prostredie formou expertíznych posudkov – štúdií, ktoré sú k predloženému zámeru priložené. Z týchto dôvodov sa stotožňuje s názorom MD SR v tom, že zámer podáva dostatočné informácie pre rozhodnutie vo veci v zisťovacom konaní v tom zmysle, že nie je potrebné navrhovanú činnosť ďalej posudzovať. Vypracovanie Správy o hodnotení a následné konanie podľa zákona č.24/2006Z.z. by neprinieslo nové významné informácie.
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, SGPZ, List č. 37199/2023 , zo dňa 21.06.2023 detto Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky Sekcia geológie a prírodných zdrojov List č. 5848/2023-5.3 32715/2023 , zo dňa 21.06.2023		
19	V podkapitole II.8.2. Navrhované varianty, časť Urbanistické riešenie a časť Stavebno-technické a konštrukčné riešenie stavby nie je uvedená hĺbka zakladania, predovšetkým pre objekty C a D (garáže), požaduje doplniť. Na str. 90 je uvedená iba predpokladaná hĺbka, cit. „Predpokladá sa, že podzemné garáže budú vyžadovať výkopy pre ich založenie v hĺbke cca 3,0 - 3,5 m p.t.“	Navrhovateľ berie na vedomie. Bude predmetom ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie.
20	V podkapitole III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území, časť Geodynamické javy absentuje citácia (zdroj), na základe ktorého boli geodynamické javy hodnotené.	Spracovateľ sa ospravedľňuje za chýbajúci zdroj citácie.

21	V predkladanom zámere chýbajú informácie o výskyte environmentálnych záťaží v území. Údaje navrhuje doplniť do kapitoly III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia, ktoré sú dostupné na verejnom portáli Informačného systému environmentálnych záťaží https://envirozataze.enviroportal.sk/.	Z podkladov environmentálneho prieskumu neboli zistené v rámci riešeného územia žiadne enviro záťaže.
22	Odporúča doplniť citáciu geologického prieskumu životného prostredia na str. 90., časť Znečistenie horninového prostredia. V ktorom roku bol realizovaný? Z textu nie je zrejmé, či sa jedná o orientačný prieskum z r. 2021 alebo vzhľadom na rozsah realizovaných prác o nový podrobný geologický prieskum životného prostredia. V časti Ďalšie závery geologického prieskumu (str. 91) je uvedená informácia, cit.: „Narazená hladina podzemnej vody bola v prieskumných vrtoch zistená na úrovni 5,80 a 6,10 m p.t. ... Maximálna hladina podzemnej vody pri extrémnych stavoch dosahuje cca 4,00 m p.t.“, ktorá sa nezhoduje s informáciou v časti Znečistenie vôd — Podzemné vody na str. 90 cit. „Podzemná voda sa nachádza v hĺbke 3,8 až 4 m pod povrchom“. Vzhľadom na to, že v texte zámeru nie je uvedená presná hĺbka zakladania objektov, predovšetkým v prípade podzemných garáží, iba predpokladaná (str. 90) cit. „Predpokladá sa, že podzemné garáže budú vyžadovať výkopy pre ich založenie v hĺbke cca 3,0 - 3,5 m p.t.“, odporúča realizovať podrobný hydrogeologický prieskum. I keď v predkladanom zámere sa neuvažuje so zakladaním pod úrovňou hladiny podzemnej vody, v prípade hĺbenia základovej jamy pod jej úrovňou by sa vyžadovalo čerpanie podzemných vôd, čo by malo vplyv na	HYDROGEOLOGICKÝ POSUDOK, Ekogeos-SK s.r.o., 2/2021, Bratislava – Hraničná ASSET: posúdenie možnosti vsakovania dažďových vôd, číslo g.ú. 35718625-21-1110. ZÁVEREČNÁ SPRÁVA Z GEOLOGICKÉHO PRIESKUMU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, Ekogeos-SK s.r.o., február 2021, Bratislava – Hraničná ASSET: orientačný GPŽP, číslo g.ú. 35718625-21-1110 PROJEKT GEOLOGICKÉHO PRIESKUMU, Ekogeos-SK s.r.o., 25.1.2021, Bratislava – Hraničná ASSET orientačný GPŽP, číslo g.ú. 35718625 -21-1105. Navrhovateľ zväži odporúčanie realizácie podrobného hydrogeologického prieskumu. Zakladanie sa neuvažuje pod úrovňou hladinou podzemnej vody.

	prúdenie podzemných vôd a úroveň hladiny podzemnej vody v okolí.	
23	V podkapitole IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie IV.3.2 Etapa výstavby časť Predpokladané vplyvy na prírodné prostredie počas výstavby k negatívnym vplyvom, vzhľadom na plánované pomerne hlboké výkopy, patrí aj možnosť (riziko) znečistenia horninového prostredia v dôsledku havárií počas výstavby.	Navrhovateľ zmluvne zaviazá zhotoviteľa stavby na prijatie opatrení na minimalizáciu rizika havárii.
24	Medzi priame vplyvy na životné prostredie (str. 137) patrí aj riziko znečistenia horninového prostredia v etape výstavby, nielen podzemných a povrchových vôd (vzhľadom na už vyššie spomínaný hlboký výkop).	Navrhovateľ zmluvne zaviazá zhotoviteľa stavby na prijatie opatrení na minimalizáciu rizika havárii.
25	V časti Ďalšie opatrenia počas výstavby (str. 149) odporúča doplniť požiadavku na zabezpečenie prítomnosti inžinierskeho geológa počas hĺbenia stavebnej jamy za účelom potvrdenia geologických pomerov, resp. zistenia iných geologických pomerov, ktoré by vyžadovali prípadnú úpravu projektu.	Navrhovateľ berie na vedomie.
26	Napriek tomu, že na lokalite bol realizovaný orientačný geologický prieskum životného prostredia, pri výstavbe, kde sa uvažuje s pomerne hlbokými základovými jamami odporúča realizovať pred výstavbou aj podrobný inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum.	Navrhovateľ berie na vedomie.
Okresný úrad Bratislava Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, List č. OU-BA-OSZP3-2023/282909-002, zo dňa 22.06.2023		
27	Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny nepožaduje posudzovať vplyvy navrhovanej činnosti „Polyfunkčný súbor Hraničná ulica, Bratislava - Ružinov“ na životné prostredie podľa zákona EIA, nepreferuje žiadny z variantov (ich priame vplyvy na prírodu a krajinu sú rovnocenné) a s realizáciou zámeru súhlasí s touto podmienkou určenou podľa §82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z.: 1. O umiestnení a povolení stavieb navrhnutých v zámere, ktorým sú dotknuté záujmy ochrany drevín podľa § 47 zákona č. 543/2002 Z. z., bude	Navrhovateľ v rámci následnej prípravy predloží príslušnému orgánu ochrany prírody a krajiny žiadosť o súhlas na nevyhnutný výrub drevín.

	môcť povoľujúci orgán rozhodnúť len na základe vydaného súhlasu na výrub 11 ks vzrastených stromov v druhovej skladbe magnólia veľkokvetá (<i>Magnolia grandiflora</i>, 1 ks), vrbba babylonská (<i>Salix matsudana</i> Tortuosa“, 2 ks), hrab obyčajný (<i>Carpinus betulus</i>, 3 ks) a tuja riasnatá (<i>Thuja plicata</i>, 1 ks) rastúcich na pozemkoch s parc. č. 15442/2 a 15442/21, k. ú. Nivy, podľa §47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z., o ktorého vydaní je vecne a územne príslušná rozhodnúť mestská časť Bratislava - Ružinov.	
Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Bratislava hlavné mesto List č.RÚVZBA/OHŽPaZ/9499/17677/2023, zo dňa 22.06.2023		
28	Z hľadiska ochrany verejného zdravia netrvá na posudzovaní zámeru podľa zákona č.24/2006 Z.z. pre činnosť „Polyfunkčný súbor Hraničná ulica, Bratislava Ružinov, “ na parcelách č. 15442/2, 6, 14, 16, 20, 21, 22, 28, 22203/1, 15502/4, 15442/1, 2, 6, 15, 16, 18, 20, 21, 23, 25, 28, 36, 37, 38, 39 k.ú. Bratislava - Nivy. Na základe uvedeného možno konštatovať, že realizáciou navrhovaného zámeru sa nepredpokladá negatívny dopad navrhovanej činnosti na životné podmienky a zdravie obyvateľov v susediacom vonkajšom prostredí, preto orgán verejného zdravotníctva nepovažuje ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti za potrebné.	Navrhovateľ berie na vedomie.
Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, List č. MAGS OEaTI 53120/2023-396771 , zo dňa 08.06.2023		
29	1/ Z hľadiska územného plánovania: Hlavné mesto SR Bratislavy vydalo dňa 17.05.2023 k stavbe „POLYFUNKČNÝ SÚBOR Hraničná ulica, Bratislava - Ružinov, k. ú. Nivy, Bratislava“ na pozemkoch reg. „C“ KN parc. č. 15442/1, 15442/2, 15442/6, 15442/14, 15442/15, 15442/16, 15442/18, 15442/20, 15442/21, 15442/22, 15442/23, 15442/25, 15442/28, 15442/36,	Navrhovateľ berie na vedomie.

	15442/37, 15442/38, 15442/39, súhlasné záväzné stanovisko hlavného mesta SR Bratislavy k investičnej činnosti č. MAGS OUIC 39940/2023-117071.	
30	2/ Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry: Je potrebné rešpektovať trasy a zariadenia jednotlivých systémov technickej infraštruktúry (zásobovanie vodou, odkanalizovanie, zásobovanie elektrickou energiou, plynom, teplom, produktovody, telekomunikácie, protipovodňová ochrana) vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem. Upozorňuje, že verejná kanalizačná sieť v Bratislave je preťažená a správca kanalizácie BVS, a. s., nepovoľuje pre novú zástavbu zaústenie dažďových vôd do verejnej kanalizácie. Medzi hlavné adaptačné opatrenia patrí potreba hospodárenia so zrážkovou vodou. V záujme tvorby priaznivej mikroklimy mestského prostredia je nevyhnutné zrážkové vody zadržať v území, kde dopadli čo najdlhšie návrhom vhodných vodozadržných opatrení, ako sú zelené strechy, otvorené vodné plochy, priepustné spevnené plochy pre peších, retenčné nádrže s regulovaným odtokom a infiltračné zariadenia. Zrážkovú vodu z retenčných nádrží odporúča využívať na závlahu areálovej zelene. SHMÚ v termíne 08/2021 aktualizoval návrhové intenzity dažďa pre Bratislavu, ktoré sa zvýšili. Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v území je potrebné pre lokality Staré Mesto, Nové Mesto, Nivy, Trnávka, Ružinov, Podunajské Biskupice a Vrakuňa použiť aktualizovanú 20-ročnú návrhovú prívalovú zrážku $p=0,05$, trvajúcu 15 min., s intenzitou $i=244 \text{ l. s}^{-1} \cdot \text{ha}^{-1}$ a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácií $k=1$ (podľa SHMÚ 2021), aby nebol podhodnotený potrebný zachytý objem pre prívalovú zrážku. Dôvodom uvedených sprísnených požiadaviek sú prebiehajúce klimatické zmeny,	Navrhovateľ berie na vedomie.

	ktoré so sebou prinášajú striedanie dlhých období sucha s privalovými dažďami, ktoré sa vyznačujú svojou extrémnosťou a početnosťou a nebezpečenstvom vzniku lokálnych záplav. Požiadavka je koordinovaná s Okresným úradom Bratislava, SVP, š. P., BVS, a. s. a SHMÚ.	
31	3/ Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov: Zeleň, tvorba krajiny: V predloženom zámere sa uvádzajú závery dendrologickej štúdie, podľa ktorej sa v hodnotenom území nachádza 14 stromov, pričom všetky bude potrebné vyrúbať. Výrub stromov žiada vykonať mimo obdobia hniezdenia vtákov. Ochranu ostatných drevín, ktoré by mohli byť ohrozené mechanickým alebo chemickým poškodením počas výstavby požaduje zabezpečiť podľa STN 83 7010 Ochrana prírody; Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie a podľa arboristického štandardu „Ochrana drevín pri stavebnej činnosti“ (zdroj: https://www.isa-arbor.sk/publikacie/). V rámci „Opisu technického a technologického riešenia...“ sú opísané aj sadovnícke a parkové úpravy a ekostabilizačné opatrenia, a to v rozsahu postačujúcom pre účely zisťovacieho konania. Na závlahy sadových úprav žiada prednostne použiť zrážkové vody akumulované v mieste realizácie navrhovanej činnosti. S ohľadom na potrebu zmierňovania dopadov klimatickej zmeny žiada v ďalších stupňoch povoľovania stavby rešpektovať navrhované adaptačné opatrenia (vegetačné strechy, vodopriepustné povrchy, stromoradia, retenčno-vsakovacie a akumulačné opatrenia, odvádzanie zrážkovej vody do zelene - dažďová záhrada, stromoradia). Ochrana prírody a krajiny, ÚSES: V mieste realizácie navrhovanej činnosti platí prvý stupeň územnej ochrany.	Navrhovateľ berie na vedomie. Navrhovateľ v rámci následnej prípravy predloží príslušnému orgánu ochrany prírody a krajiny žiadosť o súhlas na nevyhnutný výrub drevín. Navrhovateľ berie na vedomie. Informácie aj hodnotenie predpokladaných vplyvov na chránené územia prírody a prvky ÚSES sú uvedené v príslušných kapitolách Zámeru.

	Nepredpokladá významný vplyv navrhovanej činnosti na chránené územia a ich ochranné pásma v zmysle § 17, územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 v zmysle § 28, územia medzinárodného významu v zmysle § 28b a chránené stromy v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Nepredpokladá významný vplyv navrhovanej činnosti na významné prvky územného systému ekologickej stability. Ovzdušie: Prílohou predloženého zámeru je rozptylová štúdia (Hruškovič J., 17.04.2023). Podľa jej záveru sa neočakáva prekročenie zákonných limitov a príspevok zdrojov znečisťovania ovzdušia možno hodnotiť ako zanedbateľný. Konštatuje sa, že z hľadiska znečistenia ovzdušia je priaznivejší Variant 1 (vykurovanie riešené OST). Berie na vedomie. Počas výstavby, a najmä počas búracích prác predpokladá dočasné zhoršenie kvality ovzdušia (výfukové plyny zo spaľovacích motorov, prašnosť). Na strane 141 zámeru sú uvedené opatrenia z hľadiska ochrany ovzdušia. Tie žiada vhodným spôsobom premietnuť do podmienok rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní. Vody: V predloženej dokumentácii je uvedené, že pre potreby zavlažovania riešeného územia bude realizovaný sekundárny zdroj úžitkovej vody - 2 vŕtané studne. • Pri realizácii studne upozorňuje na potrebu povolenia orgánu štátnej vodnej správy na osobitné užívanie vôd v zmysle § 21 a povolenia orgánu štátnej vodnej správy pre vodnú stavbu v zmysle § 26 č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení	Navrhovateľ berie na vedomie. Požiadavka je smerovaná pre príslušný orgán. Navrhovateľ berie na vedomie.
--	---	---

neskorších predpisov (vodný zákon) a žiada rešpektovať stanovisko správcu povodia a vodného toku. V prípade odberu podzemnej vody nad 1.250 m³ mesačne alebo 15.000 m³ ročne upozorňuje na potrebu predloženia záverečnej správy geologickej úlohy s rozhodnutím MŽP SR o schválení záverečnej správy s výpočtom množstiev podzemnej vody, v prípade nižších odberných množstiev predloženie hydrogeologického posúdenia vypracovaného oprávnenou odbornou spôsobilou osobou v zmysle zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach.	Navrhovateľ berie na vedomie.
Pri inštalácii záložného zdroja motor-generátora v ďalšom stupni dokumentácie žiada: uviesť bližšiu špecifikáciu plánovaného záložného zdroja - motorgenerátora aj s uvedením jeho protihavarijného zabezpečenia. Upozorňuje na potrebu udelenia súhlasu orgánu štátnej vodnej správy v zmysle § 27 vodného zákona a na potrebu plnenia ustanovení vodného zákona s dôrazom na § 39.	Predmetom návrhu nie je motorgenerátor.
Odvádzanie vôd z povrchového odtoku - návrh a realizáciu vsakovacích alebo retenčno-vsakovacích systémov v dotknutej lokalite je potrebné podložiť odborným posúdením oprávnenou odbornou spôsobilou osobou v zmysle príslúchajúcich, všeobecne záväzných právnych predpisov a musí byť realizovaná v súlade s vodným zákonom. V prípade, že bolo odborné posúdenie oprávnenou odbornou spôsobilou osobou už realizované, v ďalšom stupni doplniť.	Navrhovateľ berie na vedomie.
Hluk: Hluk z automobilovej dopravy pre navrhovanú lokalitu prekračuje prípustné hodnoty. Tento nepriaznivý stav je možné eliminovať voľbou vhodných stavebných konštrukcií fasády, a zároveň zabezpečením vetrania bez nutnosti otvorenia okna. Z hľadiska hluku upozorňuje na potrebu rešpektovať zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášku č.	Navrhovateľ berie na vedomie.

	549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Navrhovanú výstavbu je možné hodnotiť ako vyhovujúcu, pokiaľ budú dodržané odporúčania, ktoré sú uvedené v Akustickej štúdii (Valeron Enviro Consulting,04/2023). Odpady: V prípade inštalácie záložného zdroja - motorgenerátora -žiada v ďalšom stupni dokumentácie do odpadov vznikajúcich počas prevádzky uviesť odpady vznikajúce prevádzkou a údržbou dieselagregátu, ako sú odpady kategórie N zo skupiny / podskupiny 13 02, 15 02, 16 01 a pod.. V ďalšom stupni dokumentácie je potrebné doplniť -bližšiu špecifikáciu plánovaných lapačov tukov.	Predmetom návrhu nie je motorgenerátor. Navrhovateľ berie na vedomie.
32	Záver: Z hľadiska územného plánovania vydalo Hlavné mesto SR Bratislavy dňa 17.05.2023 k stavbe „POLYFUNKČNÝ SÚBOR Hraničná ulica, Bratislava - Ružinov, k. ú. Nivy, Bratislava“ súhlasné záväzné stanovisko hlavného mesta SR Bratislavy k investičnej činnosti č. MAGS OUIČ 39940/2023-117071. Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry žiada rešpektovať trasy a zariadenia jednotlivých systémov technickej infraštruktúry vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem. Upozorňuje, že verejná kanalizačná sieť v Bratislave je preťažená a správca kanalizácie BVS, a. s., nepovoľuje pre novú	Záver stanoviska obsahuje zhrnutie predchádzajúcich bodov, ku ktorým sa navrhovateľ vyjadril v texte vyššie.

	zástavbu zaústenie dažďových vôd do verejnej kanalizácie ako aj na to, že SHMÚ v termíne 08/2021 aktualizoval návrhové intenzity dažďa pre Bratislavu, ktoré sa zvýšili. Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov, žiada výrub stromov vykonať mimo obdobia hniezdenia vtákov. Ochranu ostatných drevín, ktoré by mohli byť ohrozené mechanickým alebo chemickým poškodením počas výstavby požaduje zabezpečiť podľa STN 83 7010 a podľa arboristického štandardu. Na závlahy sadových úprav žiada prednostne použiť zrážkové vody akumulované v mieste realizácie. Vo vzťahu k adaptácii na zmenu klímy žiada v ďalších stupňoch povoľovania stavby rešpektovať navrhované adaptačné opatrenia (vegetačné strechy, vodopriepustné povrchy, stromoradia, retenčno-vsakovacie a akumulačné opatrenia, odvádzanie zrážkovej vody do zelene - dažďová záhrada, stromoradia). Z hľadiska ochrany ovzdušia žiada vhodným spôsobom premietnuť do podmienok rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní opatrenia uvedené v zámere. V súvislosti s realizáciou studne, ktorá má byť využívaná na zavlažovanie zelene, je potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy na osobitné užívanie vôd v zmysle § 21 ako aj a pre vodnú stavbu v zmysle § 26 vodného zákona. Taktiež žiada rešpektovať stanoviská správcu povodia a vodného toku. Upozorňuje, že v prípade odberu podzemnej vody nad 1.250 m³ mesačne alebo 15.000 m³ ročne je potrebné predloženie záverečnej správy geologickej úlohy s rozhodnutím MŽP SR o schválení záverečnej správy s výpočtom množstiev podzemnej vody. V prípade nižších odberných množstiev je potrebné predloženie hydrogeologického posúdenia vypracovaného oprávnenou odborne	
--	---	--

	spôsobilou osobou v zmysle zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach. Odvádzanie vôd z povrchového odtoku (návrh a realizáciu vsakovacích, respektíve retenčno-vsakovacích objektov) požaduje podložiť odborným posúdením oprávnenou odborne spôsobilou osobou v zmysle prislúchajúcich všeobecne záväzných právnych predpisov. Navrhovaný spôsob odvádzania zrážkových vôd musí realizovaný byť v súlade s vodným zákonom. Pri inštalácii plánovaného záložného zdroja motor-generátora žiada v ďalšom stupni dokumentácie uviesť jeho bližšiu špecifikáciu aj s uvedením jeho protihavarijného zabezpečenia. Upozorňuje na súhlas orgánu štátnej vodnej správy v zmysle § 27 a na plnenie ustanovení s dôrazom na § 39 Vodného zákona. Pri inštalácii záložného zdroja motor-generátora v ďalšom stupni dokumentácie žiada uviesť do odpadov vznikajúcich počas prevádzky odpady vznikajúce prevádzkou a údržbou dieselagregátu, ako sú odpady kategórie N zo skupiny / podskupiny 13 02, 15 02, 16 01 a pod.. V ďalšom stupni dokumentácie je potrebné doplniť aj bližšiu špecifikáciu plánovaných lapačov tukov. Z hľadiska hluku upozorňuje na potrebu rešpektovať zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášku č. 549/2007 Z. z.. Z akustickej štúdie vyplýva, že navrhovanú činnosť je možné hodnotiť ako vyhovujúcu, pokiaľ budú dodržané odporúčania, ktoré sú v nej uvedené (Valeron Enviro Consulting, 04.2023).	
Mestská časť Bratislava – Ružinov, List č. CS 9821/2023/2/LRI, zo dňa 23.06.2023		
33	Oddelenie územného rozvoja sa na základe vyššie uvedeného stotožňuje so záväzným stanoviskom č. MAGS OUIK 39940/2023-117071, podľa ktorého je zámer v súlade s ÚPN a k navrhovanej činnosti nemá pripomienky, pričom odporúča	Navrhovateľ berie na vedomie.

	realizovať Variant č. 1, ktorý je z hľadiska zdravotných a environmentálnych aspektov najvhodnejší.	
34	Stanovisko z hľadiska životného prostredia : Z hľadiska životného prostredia k predloženému zámeru dáva nasledovné stanovisko: Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov podľa § 47 je vlastník, správca alebo nájomca pozemku, na ktorom sa nachádza drevina, povinný sa o ňu starať, najmä ju ošetrovať a udržiavať. Postupovať v zmysle uvádzaného zákona. - ochrana zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, Ošetrovanie, udržanie a ochrana stromovej vegetácie upozorňuje: Dendrologický prieskum spracovaný v októbri 2021 (opraviť rok spracovania na úvodnej strane dendrologického prieskumu). V ďalšom stupni PD pre územné konanie požaduje aktualizovať uvádzané údaje.	Navrhovateľ berie na vedomie. Navrhovateľ berie na vedomie.
35	V rámci opatrení „Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ schválenej uznesením vlády SR č. 148/2014 v ďalšom stupni PD pre územné konanie, žiada riešiť dažďové vody do vsakovacích objektov nie do verejnej kanalizácie.	Navrhovateľ berie na vedomie.
36	Ďalej žiada preukázať dostatočnú kapacitu priepustnosti kanalizácie a ostatných vodných stavieb (účinnosť ORL) z dôvodu, že v predmetnom území sú už vybudované polyfunkčné objekty ako sú napr. (súbor Bergamon), roh ulíc Hraničná a Mlynské nivy.	Navrhovateľ berie na vedomie.
37	Z environmentálneho hľadiska Variant č.1 predstavuje optimálnejšie riešenie pre navrhovanú činnosť.	Navrhovateľ berie na vedomie.
38	Záver: V rámci posúdenia predloženého zámeru z hľadiska územného plánu je navrhovaná činnosť v súlade s ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy.	Navrhovateľ berie na vedomie.

	Z environmentálneho hľadiska odporúča Variant č.1 Na základe vyššie uvedeného konštatuje, že realizácia navrhovanej činnosti je možná za podmienok, že budú uvedené pripomienky zohľadnené v rozhodnutí	
Združenie domových samospráv, List zo dňa 14.07.2022		
39	Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Predkladá Stanovy Združenia domových samospráv: https://online.fliphtml5.com/txsmk/xtdt/, výpis z registra občianskych združení MV SR: https://ives.minv.sk/rmno/detail?id=7hBEUOI3nhVqv7v56lrqvrxdXCpt3nJ9NDcg3KF8WvfhcBtOqZVTPjMKk19 a potvrdenie o pridelení IČO: https://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/.	V prípade dodržania podmienok zákona č. 24/2006 Z.z. má verejnosť postavenie účastníka konania v následných povoľovacích konaní. Nejde o pripomienku k navrhovanej činnosti.
	1) Podľa prieskumu Denníka N (https://e.dennikn.sk/2911528/) verejnosť veľmi silno podporuje ekologické a klimatické ciele, ale veľmi nerozumie odbornej stránke a spôsobom, akými si ich môže realizovať. Žiada teda úrad aby zabezpečil práva verejnosti v súlade s Aarhuským dohovorom (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204), Smernicou o EIA(https://www.slov-lex.europa.eu/legal-content/SK/LSU/?uri=celex:32011L0092) a zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.24/2006 Z.z. (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html) a v zmysle §3 ods.2 správneho poriadku verejnosť poučil o tom, akým spôsobom si má v konaní uplatňovať svoje práva a povinnosti efektívnym spôsobom; v odôvodnení rozhodnutia žiada uviesť, ako tieto práva verejnosti v konaní úrad realizoval.	Obsah tohto bodu stanoviska smeruje ako požiadavka príslušnému orgánu. Navrhovateľ môže do zisťovacieho konania vstupovať len v rozsahu určeného mu zákonom. Navrhovateľ rešpektuje postavenie verejnosti v konaniach a plne dôveruje príslušnému orgánu v zisťovacom konaní. Nejde o pripomienku k navrhovanej činnosti.

	Čo sa týka konzultácií a oboznamovania s informáciami o životnom prostredí, je potrebné upozorniť na recepčnú normu §66 zákona EIA, ktorým sa v plnom rozsahu prebrali ustanovenia Smernice o EIA, čím sa stala záväznou aj pre slovenské úrady. V praxi je preto potrebné používať normy slovenského práva (§3 ods.6 správneho poriadku, §24 ods.1 písm.i zákona EIA a §63 zákona EIA) tak, aby sa nimi naplnili aj ustanovenia čl.6a násl. Smernice o EIA ohľadne konzultácií a prístupu verejnosti k informáciám o životnom prostredí ako aj čl.4 a čl.5 Aarhuského dohovoru. Aplikčná prax slovenských úradov v tomto smere je vo všeobecnosti nedostatočná a spôsobuje potrebu riešenia súdnym dialógom v rámci správnych žalôb, ktorými sa verejnosť domáha eurokonformného výkladu a aplikácie práva životného prostredia. Osobitne je potrebné upozorniť na novelizáciu druhej vety §24 ods.2 zákona EIA, ktorá verejnosť v procese EIA neoslabuje (ako si mnohí nesprávne interpretujú) ale ju posilňuje, súčasne mení charakter verejnosti z obyčajného účastníka na plnohodnotnú verejnosť, ktorá v zmysle systematiky slovenskej legislatívy plní vecnú úlohu iniciácie odbornej diskusie v environmentálnej oblasti ale plní aj kontrolnú funkciu práce projektantov a súčasne neštatnú kontrolu zákonnosti rozhodovania úradov. Z materiálnych následkov tejto novely je potrebné obzvlášť zdôrazniť skutočnosť, že všetky otázky životného prostredia a zmierňujúcich opatrení musia byť vyriešené už v procese EIA a nie je možné ich prenášať na ďalšie stupne projektovej prípravy, čo je v rozpore s doterajšou aplikačnou praxou, ktorá však už nie je ďalej možná. Ďalšie stupne projektovej prípravy majú „už len“ stavebno-technicky navrhnuť a zrealizovať riešenia, o ktorých sa definitívne rozhodne v procese EIA.	
40	2) Za najväčšie pozitívum zámeru je možné konštatovať dobrú odbornú prípravu v podobe odborných štúdií, ktoré vyhodnocujú vplyvy na životné prostredie v	Navrhovateľ berie na vedomie, opatrenia budú spracované a konkretizované v ďalších stupňoch dokumentácie.

	zmysle chránených záujmov podľa osobitných právnych predpisov. Z uvedeného hľadiska ho možno charakterizovať ako príkladný a vzorový ako štandard aj pre iných navrhovateľov. Na druhej strane tieto odborné podklady neuvádzajú návrh kompenzačných a zmierňujúcich opatrení resp. tieto sa nepremietli do kapitoly č.IV.10 resp. tu uvedené opatrenia sú všeobecnými zásadami, ktorými sa má riadiť realizátor stavby a/alebo prevádzkovateľ a užívateľ. Z tohto pohľadu ide o zásady, ktoré by mal presadzovať stavbyvedúci a kontrolovať stavebný dozor v rámci výkonu svojej práce a nejedná sa o environmentálne opatrenia ako predpokladá §29 ods.13 zákona EIA resp. §17 ods.1 zákona o životnom prostredí. Výkon práce stavbyvedúceho a stavebného dozoru je regulovaným povolaním spravovaných osobitnými právnymi predpismi, pričom environmentálne opatrenia majú iný charakter a účel. Keďže predmetom tohto zisťovacieho konania je aj maximalizovať ochranu životného prostredia prostredníctvom opatrení, ktoré navrhuje aj verejnosť (§2 písm.d zákona EIA), v bode 13 nižšie navrhuje ďalšie environmentálne opatrenia, ktoré žiada zahrnúť do podmienok rozhodnutia zo zisťovacieho konania. Z vecného hľadiska je zámer zameraný na zvýšenie štandardu a revitalizáciu starej zóny, ktorú povýši na novú plnohodnotnú mestskú štvrť na zodpovedajúcom modernom environmentálnom štandarde. Z tohto pohľadu postačuje projekt už len „vycibriť“ a dopracovať v zmysle nami uvedených opatrení.	
41	3) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Bratislava-Ružinov Nová Ves nachádza v 10. stupni ohrozenia horúčavami, 9. stupni ohrozenia suchom a 4. stupni ohrozenia povodňami.	Nejde o pripomienku k predkladanej navrhovanej činnosti.

	Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy: úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pritom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.	
42	4)Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiada navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).	V rámci balíka „Fit for 55“ komisia navrhla revíziu predpisov týkajúcich sa: • Emisií a ich odstraňovania v sektore využívania pôdy, zmien vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva • Energií z obnoviteľných zdrojov • Energetickej efektívnosti • Infraštruktúry pre alternatívne palivá • Emisných noriem CO₂ pre osobné automobily a dodávky • Zdaňovania energie • Mechanizmu kompenzácie uhlíka na hraniciach • Udržateľných leteckých palív a ekologickejších palív v lodnej doprave • Sociálno-klimatického fondu Je možné konštatovať, že charakter navrhovanej činnosti zo všetkých tematických skupín balíka najviac súvisí so skupinou návrhov Sociálno-klimatického fondu. Keďže „Fit for 55“ je len súbor návrhov na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov EÚ, reálny fond ešte nie je dostupný. Napriek tomu navrhovaná činnosť má vo svojom zámere zapracovaných viacero opatrení, ktorými navrhovateľ prispieva k snahe EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom a to hlavne opatreniami, ktoré možno zaradiť do oblasti projektovania a výstavby budov na bývanie a to najmä v súvislosti s: • energetickou hospodárnosťou budov – navrhovaná činnosť bola projektovaná s prihliadnutím na relatívne nízku prevádzkovú spotrebu médií. • dekarbonizáciou systémov vykurovania a chladenia budov. Pri navrhovaní vykurovacieho systému bolo postupované v súlade s platnými normami:

		- STN 73 0540-1 Teplotechnické vlastnosti stavebných konštrukcií a budov. Tepelná ochrana budov. Časť 1: Terminológia. - STN 73 0540-2 Teplotechnické vlastnosti stavebných konštrukcií a budov. Tepelná ochrana budov. Časť 2: Funkčné požiadavky. - STN 73 0540-3 Teplotechnické vlastnosti stavebných konštrukcií a budov. Tepelná ochrana budov. Časť 3: Vlastnosti prostredia a stavebných výrobkov. - STN 73 0540-4 Teplotechnické vlastnosti stavebných konštrukcií a budov. Tepelná ochrana budov. Časť 4: Výpočtové metódy. • prístupom k mobilite a doprave s nulovými a nízkymi emisiami – v zámere je zapracovaná podpora elektromobility a cyklistickej dopravy. Navrhovateľ teda berie pripomienku na vedomie, riešenia budú spodrobňované v ďalších stupňoch.
	5) Energetická efektívnosť, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na ich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie, pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý má zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania	Navrhovateľ berie na vedomie, bude riešené v ďalších stupňoch.

	splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami. Viac informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.	
43	6)Žiada vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/. Žiada však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii, uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.	Zámer pre zisťovacie konanie bol spracovaný v rozsahu a obsahu plne v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z.
44	7)Osobitne žiada vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich	Predložený zámer obsahuje informácie o predmetných vplyvoch, pre povoľovacie konania budú obstarané príslušné stanoviská dotknutých orgánov.

	prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí, rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.	
45	8) Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.eurojuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav), medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce.	Dokumentácia, ktorá bude predkladaná na následné povoloňacie konania bude brať do úvahy aj podmienky hospodárskeho a sociálneho rozvoja. K nej sa budú vyjadrovať všetky kompetentné samosprávne orgány. Bude vydané územné rozhodnutie o umiestnení stavby, následne aj stavebné povolenie. K predloženému Zámeru sa v rámci Zisťovacieho konania vyjadrilo Hlavné mesto SR Bratislava a Mestská časť (viď vyššie).
46	9) V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele, najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky, nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.	Nejde o pripomienku k predkladanej navrhovanej činnosti.
47	10) Žiada vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl. 4 Smernice o vodách č. 2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v § 16 vodného zákona a nariadením č. 269/2010 Z.z. Žiada vyhodnotiť odborným posudkom (§ 16a ods. 3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§ 17 ods. 7 zákona o znalcoch). Pri tomto vyhodnotení žiada vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov	Pred povoloňacími konaniami bude obstarané stanovisko § 16a vodného zákona. Navrhovateľ listom z dňa 13.4.2023 požiadal orgán štátnej vodnej správy o vydanie záväzného stanoviska podľa § 16a zákona 364/2004 Z.z. Prílohou k žiadosti bol Hydrogeologický posudok : Polyfunkčný súbor Hraničná ulica Bratislava – Ružinov, EKOGEOS - SK, s.r.o., 02/2023

	Smernice o vodách za región a celé Slovensko. Žiada v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnuť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.	
48	12) Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiada, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-opatrenia-zds/.	Navrhovateľ berie na vedomie.
49	13) Žiada úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne), treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace-jirivitek.pdf); - Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov, treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace-davidhora.pdf) -Rašeliniská	Navrhovateľ berie na vedomie.

	https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/ -Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovorí o estetickej funkcionalite a ekostyabilizačnej úlohe. -Biosolárne strechy Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltaická elektrárň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá. -Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území. -Retenčné a zelené parkoviská Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podlažia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením. -Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny	
--	---	--

	na každé 4 povrchové parkovacie státa, -Parkovacie státa samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek. Žiada vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: + klíma, + biodiverzita, +voda, + vzduch, + energie a + územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiada zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.	
50	Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiada konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielajú okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-dommovych-samosprav/widget?lang=sk. - Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiada uviesť v rozhodnutí. - S podkladmi rozhodnutia žiada byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a/následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadriť. - Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiada doručovať v zmysle § 25a Správneho poriadku do elektronickej schránky združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; - listiny v papierovej forme nezasielať. - Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou	Navrhovateľ berie na vedomie.

	elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk. - Zásady Integrity konania ZDS: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/ , - Environmentálne princípy činnosti ZDS: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/	
--	---	--